Юрій ЯЧЕЙКІН

СНИ

Лікар схилився над Хворим. — І ти все пам’ятаєш ? — недовірливо запитав він.

— Так, — прошепотів Хворий.

— Але ж це неможливо, — твердо сказав Лікар. — Адже хворі ніколи не пам’ятають своїх марень.

— Не знаю...

Обличчя у Хворого було змучене, йому б дати спокій, але Лікаря це дуже заінтригувало.

— І що ж ти пам’ятаєш? — настирливо допитувався він.

— Я пригадую річку, — очі у Хворого заблищали. — Вона була чиста і прозора. Дно її було так добре видно, що його можна було б намалювати. Кожен камінець...

— Де ти бачив такі річки? — заперечив Лікар. — Річки ніколи не бувають прозорі.

— Але я бачив її!

— Ти бачив її уві сні. Марення...

— Я занурив у неї руку і відчув приємну прохолоду...

— І не загинув?

— Світлі краплі падали з моїх пальців, а не застигали кам’яними бородавками...

— Ха-ха-ха! — не стримався Лікар. — А що тобі ще примарилося?

— Там росли квіти...

— Квіти — це красиво.

— Вони були ніжні, мов дотик матері. Вітер грався їхніми пелюстками...

— Вітер? Грався? — здивувався Лікар. — Безглуздя! Хіба ти не знаєш, що квіти відбивають від скель молотками?

— Я бачив це, — вперто заперечив Хворий, — квіти гойдалися під лагідним подихом вітру. А пелюстки ледь помітно тремтіли...

— Дивовижно!

— А тоді наступила ніч...

— Ніч? Що це таке?

— Темрява...

— Темрява?! — Лікар аж похолов від непоборного ляку. — Невже ти переступив Межу Небуття? Звідти ніхто не повертався!

— Ніч була чарівна, Лікарю, і безмежна... У небі спалахнули зорі...

— А це що таке? Сонце?

— Ні, Сонця не було. Це виглядало, як дрібні краплини золота у .чорному графіті...

— Ти збожеволів! Хіба ти не знаєш, що на небі немає нічого, окрім вічного і невмирущого Сонця? Хіба ти не знаєш, що небо не може бути чорним, інакше все живе загине? Як за Межею, похмурим Кордоном Світла і Темряви.

— А ще я бачив — це було останнє, — ніби я захворів і мене лікували...

— Нарешті! — зрадів Лікар. — Так воно і було! Тобі щодоби давали чудодійну мікстуру — ціанистий калій.

— Ні, це було не так...

— Не так! Он як! Хіба я не краще знаю?

— Спочатку мені поклали під пахву скляний циліндрик з ртутним стовпчиком. Це був градусомір...

— Скільки градусів мала його шкала?

— Сорок два...

Лікар аж затрусився, стримуючи недоречний сміх.

— Любий хлопчику облиш ці химерні спогади, — він поклав долоню на гаряче чоло Хворого. — Зрозумій, під твоєю пахвою той градусомір просто випарувався б...

Хворий слухняно замовк і стулив важкі повіки. Він марив надзвичайним казковим світом, у якому йому життя не було б.

...Ранком його ховали. Півнеба обіймало кошлате, несамовито сліпуче світило. На його палаючій поверхні вирували циклопічні протуберанці. Від розтопленого грунту, що вгинався під важкими ногами жалібної процесії, піднімалися отруйні брунатні випари.

На березі киплячої річки, що шумувала розплавленим алюмінієм, процесія зупинилася.

На тугоплавку труну поклали кам’яну квітку.

Кварцові істоти застигли у мовчазній скорботі.

Вони не знали, що місяць тому на зворотний від Сонця бік Меркурія прибула перша експедиція землян. Не знали вони також, що тиждень тому земляни зробили першу спробу встановити телепатичний контакт з недосяжними для них кам’яними аборигенами планети. Спроба закінчилася трагічно. Лікар дослідив раптово похололого Оператора і поставив діагноз — отруєння ціанистим калієм. Але що дивно: губи Оператора не пахли гірким мигдалем...

© ПОЗИВНІ АЛЬФИ ЛЕБЕДЯ: Науково-фантастичні оповідання. — К.: Веселка, 1966. — 192 с. — (Наукова фантастика).